

Második otthonom a napközi

Tartalom

- Intézményünk, településünk bemutatása
- A vizsolyi Rákóczi Zsigmond Általános Iskola
napközi otthonos munkaközösségének 2005/2006-os munkaterve
- Közös programok részletes leírása
- Mellékletek

INTÉZMÉNYÜNK, MUNKAKÖZÖSSÉGÜNK BEMUTATÁSA

VIZSOLY, Borsod-Abaúj-Zemplén megye egykori abaúji részén fekszik, a Hernád folyó bal partján, a Zempléni hegyek nyugati oldalán.

Községünk a Hernád menti települések között az egyik legnagyobb történelmi múlttal rendelkező település. Országos hírnevét a Károli Gáspár által lefordított első magyar nyelvű bibliának köszönheti. A Károli-Biblia eredeti példánya a XIII. század elején épült református templomban megtekinthető.

Jelenleg mikrokörzet központi szerepkörrel is rendelkezik bizonyos vonatkozásokban (alapfokú oktatás, egészségügyi alapellátás). Lélekszáma a pályázat benyújtásának időpontjában 1030 fő.

Az önkormányzat az alapellátási feladatkörbe tartozó intézményeket - közöttük a körzeti feladatokat is ellátó általános iskolát- tart fenn. A település lakossága elöregedő, az aktív korú lakosság alig egynegyede tud rendszeresen munkát végezni, a jövedelmi helyzet az átlagos alatti. A lakosság 35%- a munkanélküli. A kevés munkalehetőséget csak a sok nehézséggel küszködő mezőgazdaság és az alkalmi munkák biztosítják. Így a lakosság legnagyobb része segélyekből és családi pótlékból él.

A lakosság mintegy egyharmada tartozik a cigány kisebbséghez.

A **Rákóczi Zsigmond Általános Iskola** Vizsoly, Hernádcéce, Korlát, községek iskoláskorú gyermekeinek oktatását látja el. Iskolánkban a cigány tanulók egy osztályba járnak a nem cigány tanulókkal. Nem szerveztünk, és nem szervezünk külön cigány osztályokat.

A tanulók létszáma:

1-8. osztályban:	185 fő,
az eltérő tantervű 1-8. osztályban:	27 fő,
összesen:	210 gyermek alapfokú oktatását biztosítja.
Ebből cigány tanuló:	133 fő.

Napközis csoportok 1987 óta működnek iskolánkban az alsó tagozatos tanulók számára. A 2005-2006-os tanévben évfolyamonként 1-1 tanulócsoporthoz foglalkozunk a tanulókkal, amelybe a sajátos nevelési igényű tanulók is be vannak integrálva.

Az alsó tagozatos tanulók létszáma: 108 fő, ebből 86 fő vesz igénybe napközis ellátást.

Tanulóink nagy része roma etnikumú, rossz anyagi és szociális háttérrel rendelkező családból származik. Számukra a napközis foglalkozások nemcsak a nyugodt tanulást és felzárkózást biztosítják, hanem a szociális helyzetükből adódó hátrányok csökkentését is. Sajnos több gyermek is csak az iskolában kap rendszeresen meleg ebédet, tízórait. Felszerelésüket, táskájukat nem viszik haza, hogy a kisebb testvéreik ne rongálják meg azokat. Sokuknál a téli fűtés sem rendszeres vagy ki van kapcsolva a villamos áram.

A napközis foglalkozásokon lehetőségük van a szervezett programok mellett a szabad játékokra is. Minden csoport rendelkezik társasjátékokkal, kártyákkal, építőjátékkal, puzzle-lal, mesekönyvekkel.

A szabadtéri játékszerek (labdák, tollas ütők, frizzbik, ugráló kötelek, stb.) biztosítják a mindennapos testnevelés megvalósulását.

A tanulási idő alatt a képességkibontakoztatás, differenciálás és felzárkóztatás kap hangsúlyt.

Munkaközösségünknek 5 tagja van:

- Kohári Ferencné (francia-orosz szak) munkaközösség-vezető és a második osztályosok vezetője, heti 45 órában.
- Vaskóné Bodnár Anikó (tanító) az első osztály csoportvezetője heti 45 órában.
- Zakhar Szabina (tanító) a harmadik osztály vezetője heti 45 órában.
- Hoblyák Tímea (angol szak) hétfőn és kedden, heti 18 órában.
- Szendreyné Mázik Zsuzsanna (történelem- angol- orosz szak) szerdától péntekig csoportvezetői a negyedik csoportnak, heti 27 órában.

Munkaközösségünk kiemelt feladatai, megvalósításuk:

Az önállóság kialakítása, fejlesztése a tanulmányi munka, étkezés és a szabadidős tevékenységek területén.

Az önálló, eredményes tanulási módszerek megismertetése az első osztályos tanulókkal; illetve fejlesztése a felsőbb osztályosokkal. Differenciálás a tanulási idő keretei belül, mely a gyengébb tanulók felzárkóztatását, a jobb teljesítményűek továbblépését szolgálja. Kölcsönös segítségnyújtásra való nevelés, mely kiterjed más tevékenységekre is -étkezés, szabadidő stb.

Helyes táplálkozási szokások és a kulturált étkezés fontosságának kihangsúlyozása.

A szabadidő tartalmas eltöltésének módjai-közvetett és közvetlen foglalkozások keretén belül.

Munkánk eredményességét az egységesített eljárások segítik, melyek a napközi otthon minden területére (ebédlő, udvar, tantermek) kiterjedő azonos fegyelmi elvárásokat foglalja magába. Az említett elvárásokat a munkaközösség tagjai közösen dolgozták ki, és közösen hajtják végre.

Ajánlott munkaterületek:

- helyes, kulturált ebédlőhasználat
- udvari játékok rendeltetésszerű használata, kulturált játék szervezett és fakultatív formában
- önálló feladatmegoldó képesség és tanulás technikája, szabadidős tevékenységek

Kiemelt feladatok a napközi otthonban:

Ebédidőben: -helyes táplálkozás, kulturált étkezés

Tanulási időben: -tanulási idő rendje, fegyelme

-ellenőrzés, értékelés

-differentiálás, felzárkóztatás

Foglalkozásokon: -kulturális, játékos/sportos és technikai tevékenységek, bűnmegelőzési foglalkozások; közös programokon az együttes játék örömeinek megismertetése valamint a kisebbek segítése, tanulás az idősebbektől.

Dokumentumok, naplók: naprakész, pontos; tartalmazza a házi feladatokat és a foglalkozások témáját, melyeket a foglalkozási tervek rögzítenek.

Ajánlott munkaterületek és kiemelt feladatok a napközi otthonban

Ebédidőben: helyes, kulturált ebédlőhasználat; helyes táplálkozás, kulturált étkezés

A hátrányos helyzetű családok sajnos csak ritkán, vagy egyáltalán nem jutnak el étterembe; így a kulturált étkezési szokások kialakítására csak otthonukban kerülhet sor. Természetesen egy otthoni vasárnapi vagy ünnepi ebéd során is megtaníthatók a gyermekkel az éttermi vagy ebédlői étkezés alapszabályai, de mégsem elég alaposan. Ezért tekintjük kiemelt feladatunknak az éttermi, ebédlői magatartásforma elsajátíttatását; melynek első lépése az első osztályban a kés-villa, szalvéta használatának megismertetése. Kiemelten odafigyelünk továbbá a „Jó étvágyat kívánok” ill. a „További jó étvágyat kívánok” szófordulatok használatát az ebédlőbe lépéskor valamint annak elhagyásakor. A felsőbb évfolyamokon a már elsajátított ismeretek megtartása a cél.

Szabadidő, játék: A tanítási órák szellemi munkáját fontos levezetni mozgással, játékkal; melyhez nagy segítséget jelent az iskola udvarán található játszótér (hinta, mászóházak, lipityóka), illetve minden csoport rendelkezik pár darab udvari játékkal: labdák, tollas ütő, különféle dobáló játékok. Ezek alkalmazásához főként a játszótéri játékokhoz elengedhetetlen a balesetvédelmi oktatás. Fontosnak tartjuk, hogy a

gyermek sokat és tartalmasan mozogjon; mind szabadon választott, mind szervezett játékokra van lehetőségük a tanítási órák vége illetve a tanulási idő kezdete közötti időszakban. Törekvésünk, hogy az irányított játékokat a tanulók ne kötelező jellegűnek érezzék meg!

Tanulási időben: az egyik legfontosabb szempont a zavartalan tanulási légkör megteremtése. Előtérbe helyezzük a gyermekközpontúságot, azaz kicsit oldottabb légkörre törekszünk. Természetesen mindig az adott csoport összetétele határozza meg, hogy mennyire lehetünk „oldottak”. Feltétlenül beiktatjuk a mozgást a leckeírás alatt is (szünet, tanulás közben megengedjük ami helyváltoztatást igényel stb.). Zavartalan tanulási légkör: fontos és elsődleges a csend, de ne érezze a tanuló kényszerűségnek, értse meg, hogy a hatékony tanulás a cél; szükségleteit tudja nyugodtan kielégíteni ha van rá mód kérés nélkül.

Elsősorban döntő jelentőségű az első osztály, ahol kialakul a gyermekben a tanulás szeretete, fontossága. Természetesen ebben nagy szerepe van úgy a tanító néninek, mint a szülőknek-de sajnos esetünkben a szülő szerepét is sokszor át kell vállalnunk. Leghatékonyabb eszközünk alsó tagozatos gyerekekről lévén szó a motiváció, mely a jutalmazásban nyilvánul meg-minden csoportban jelen van valamilyen formában. Valamint fontos, hogy a délutánt ne kizárólag a lecke megírása töltse ki, - és ezzel a gyerekek is tisztában legyenek szintén motiváló ereje lehet.

A fokozatosság elvét követve kell rávezetni a tanulókat az önálló feladatmegoldásra: első lépés mindenképpen az legyen, hogy egyedül kezd hozzá a feladatokhoz és csak abban az esetben kér tanári (felsőbb osztályokban már tanulói) segítséget, ha egyáltalán nem boldogul-egyes esetekben szükség lehet azonban a feladat közös megoldására, de nem ennek kell lenni a jellemzőnek! Fontos, hogy a hibákat kijavítsuk: a tanuló javítsa szintén egyedül és itt is csak akkor lépünk közbe, ha már egyáltalán nem boldogul a gyermek.

El kell sajátítaniuk a helyes időbeosztás elvét is: gondolkodtató feladatok először, a rajzos színezős, másolandó feladatok maradhatnak a végére. Olvasni minden nap kell, ha esetleg hamarabb végzett a házi feladatokkal a fennmaradó időt olvasással töltse.

Vagy: itt alkalmazhatjuk a differenciálás elvét, mely ebben az esetben a felzárkóztatást és a képességkibontakoztatást szolgálja. Első és szent a házi feladat. Ezt követhetik a pótfeladatok, melyek már lehetnek személyre szabottak-, ki miben szorul erősítésre, fejlesztésre stb. Ezeket a gyerekek megoldhatják: önálló, páros és csoportmunka keretein belül-mindhárom egyformán szolgálja a hatékony tanulást.

Önálló munka: legalkalmasabb a feladatlap, másolás, szövegértő feladatok stb.-a saját tudására kell támaszkodnia; teljesen egyedül próbálja meg elkészíteni a feladatot-a, feladatkiírást is beleértve.

Páros munka: hasonló formai keretei lehetnek, mint az önálló munkának, de dolgozhat együtt

- Két azonos képességű tanuló –cél a feladat helyes megoldása
- Egy gyengébb és egy ügyesebb tanuló-cél a gyengébb tanuló felzárkóztatása.

Csoportmunka: nem kizárólag a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek feldolgozására alkalmas, de ott is kitűnően hasznosítható, pl.: egy szöveg feldolgozásánál.

Összefoglalásként: olyan feladatok megoldására kell ösztönöznünk a gyermekeket, ahol önállóan kell dolgoznia, mert az az ismeret bizonyul tartósnak melyet önállóan sajátít el.

Minden csoportban a tanulók igényeinek megfelelően alakul a leckeírás, ellenőrzés és jutalmazás rendszere. Nincs két azonos összetételű társaság; tehát amely módszer beválik az egyik csoportnál, nem biztos, hogy másutt is alkalmazható.

Foglalkozások: A) csoportonként, a csoportvezető nevelő irányításával- egy tanévre elkészített- foglalkozási terv alapján kulturális, technikai és testnevelés (játék, sport, séta) foglalkozások; melyek általában a tanulási idő után kerülnek sorra. Formájuk változó: egyes esetekben a hagyományos (frontális) munka jellemzi, de egyre gyakrabban alkalmazzuk a csoportmunkát; valamint igyekszünk a jövőben a projektmódszerrel dolgozni. Itt kell még szót ejteni a bűnmegelőzési foglalkozásokról, mely iskolánkban a „Baccaria” program alapján folyik; és színtere a napközi otthon. Célunk, hogy a tanuló játszva tanulják meg hasznosan eltölteni szabadidejüket.

B) havonta egy alkalommal a négy napközis csoportnak közös programot szervezünk; klubnapközi, vetélkedő illetve játszóház formájában. A klubnapközi alkalmával kézműves, játék és kulturális jellegű elfoglaltságok közül válogathatnak a gyermekek. A játszóház valamilyen jeles alkalomhoz kapcsolódik (advent, farsang), több helyszínnel működik. A vetélkedők alkalmából „vegyes” csoportokat alkotva, együtt játszanak a különböző korosztályok. E foglalkozások célja a közös játék örömeinek felismerése, egymás tanítása, segítése, tanulás a társamtól.

C) minden hónapban rajzverseny hirdetünk a tanulóknak egy éppen aktuális témában. A hónap utolsó hetében zajlik az eredményhirdetés, osztályonként egy nyertes van, kisebb ajándékban részesül, de minden résztvevő kap apróbb jutalmat.

TERVEZETT PROGRAMOK

- Szeptember:
- Házirend, balesetvédelmi oktatás
Felelős: minden csoportvezető
 - Ügylelt megszervezése (ebédeltetés, kísérés)
Felelős: Kohári Ferencné
 - Munkaközösségi munkaterv
Felelős: Kohári Ferencné
 - Foglalkozási tervek
Felelős: minden csoportvezető
 - Ebédlői és udvari fegyelem valamint a tanulási és foglalkozási idő rendjének kialakítása
Felelős: minden csoportvezető
 - Klubnapközi –téma: az ősz
Felelős: Kohári Ferencné
- Október:
- Állatok világnapja (kapcsolódó foglalkozások)
Felelős: minden csoportvezető
 - Október 6. (kapcsolódó foglalkozások)
Felelős: minden csoportvezető
 - Október 23. –dekoráció készítése
Felelős: minden csoportvezető
 - Klubnapközi –téma: a hónap jeles napjai, a változó természet
Felelős: Szendreyné Mázik Zsuzsanna
 - Folyosódekoráció
Felelős: Vaskóné Bodnár Anikó

November: *Egészségügyi hónap*

-Kapcsolódó foglalkozások

Felelős: minden csoportvezető

-Egészségügyi vetélkedő

Felelős: Kohári Ferencné, Hoblyák Tímea

-Folyosódekoráció

Felelős: Zakhar Szabina

-Az első negyedév értékelése, munkaközösségi megbeszélés.

December: *Ünnepünk*

-Mikulás: vers- és daltanulás, folyosódekoráció

Felelős: minden csoportvezető

-Karácsony: ajándékok és fenyődíszek készítése,
folyosódekoráció

Felelős: minden csoportvezető

-Karácsonyi játszóház

Felelős: Zakhar Szabina

Január: -A kultúra napja-kapcsolódó foglalkozások

Felelős: minden csoportvezető

-Félévi értékelés, munkaközösségi megbeszélés

-Klubnapközi-téma: a tél

Felelős: Vaskóné Bodnár Anikó

-Folyosódekoráció

Felelős: Kohári Ferencné

- Február: Farsang
-Jelmezkészítés
Felelős: minden csoportvezető
-Farsangi játszóház
Felelős: Hoblyák Tímea
-Folyosódekoráció
Felelős: Szendreyné Mázik Zsuzsanna
- Március: -Nőnap (ajándékkészítés, osztályfőnökök köszöntése)
Felelős: minden csoportvezető
-Március 15. (kapcsolódó foglalkozások)
Felelős: minden csoportvezető
-Játékos sportvetélkedő
Felelős: Szendreyné Mázik Zsuzsanna,
Zakhar Szabina
-Folyosódekoráció: Hoblyák Tímea
- Április: -Húsvét (kapcsolódó foglalkozások)
Felelős: minden csoportvezető
-Klubnapközi-téma: tavasz (ünnepek, természet stb.)
Felelős: Szendreyné Mázik Zsuzsanna,
Hoblyák Tímea
-Teadélutánok csoportonként
Felelős: minden csoportvezető
-Folyosódekoráció
Felelős: I.-III. csoport vezetői
-Munkaközösségi megbeszélés (értékelés)
Felelős: Kohári Ferencné

Május:

-Anyák napja (meghívók, ajándékok készítése)

Felelős: minden csoportvezető

-Kiállítás rendezése Rákóczi napra

Felelős: Kohári Ferencné

-Rákóczi nap

Felelős: minden csoportvezető

-Gyermeknap

Felelős: minden csoportvezető

-Fordított napközis délután

Felelős: minden csoportvezető

-Folyosódekoráció

Felelős: IV. csoport vezetői

Június:

-Pedagógusnap (osztályfőnökök köszöntése)

Felelős: minden csoportvezető

-Aszfaltrajzverseny

Felelős: Vaskóné Bodnár Anikó

Szeptember

A közös program formája: Klubnapközi

A közös program felelőse: Kohári Ferencné

Foglalkozások:

1. Labdajátékok a tornateremben (kosárra dobás, foci, kidobó)

Elsősorban a fiúk (főként 4. osztály) körében volt népszerű.

Vezető: Szendreyné Mázik Zsuzsanna

2. Figurák készítése gesztenyéből, zenehallgatás.

Az elkészült munkákat a gyerekek hazavitték.

Vezető: Vaskóné Bodnár Anikó

3. Őszi gyümölcsök és zöldségek felhasználásával állatfigurák készítése (körte, alma, szőlő, sárgarépa).

A legnépszerűbb foglalkozás volt, melynek a végén szintén hazavitték (vagy elfogyasztották) a munkáikat a tanulók.

A nyersanyagot mindkét esetben a nevelők biztosították.

Vezető: Zakhar Szabina

4. Meseolvasás, színezés, rajz.

Azok a gyerekek vettek itt részt (zömében első osztályosok), akik egyelőre nehezen tudtak azonosulni a váltásokkal: vándorlás foglalkozásról foglalkozásra.

Vezető: Kohári Ferencné

Egy helyszínen 20 percet töltöttek el a gyerekek, volt, aki mind a négy lehetőséget kihasználta, de volt, aki kevesebbet. Élvezték a tanulók azt, hogy más csoport tagjaival és tanító nénijével is eltölthettek időt.

Október

A közös program formája: Klubnapközi

A közös program felelőse: Szendreyné Mázik Zsuzsanna

Foglalkozások:

1. Termésképek készítése őszi falevelekből. Levélnyomda készítése.
Elsősorban az 1. és 2. osztályosok vettek részt nagy számban.
Vezetők: Vaskóné Bodnár Anikó
Szendreyné Mázik Zsuzsanna

2. Activity: az ősszel kapcsolatos fogalmak kitalálása mutogatással
A nagyobbaknak ment ügyesebben a mutogatás és a kitalálás.
Vezető: Zakhar Szabina

3. Diavetítés: mesefilmek vetítése hagyományos diavetítővel.
Mesék: Az egér és az oroszlán
Borsószem hercegkisasszony
Sünike és a csúnya kislány

A gyerekek többsége már nem ismerte a meseolvasásnak ezt a formáját.
Kisebbség és nagyobbak egyaránt élvezték.
Vezető: Kohári Ferencné

A gyerekek 20-20 percet töltöttek el a különböző helyszíneken, jól megértették egymást a különböző életkorú gyermekek. Elmondásuk szerint, jól érezték magukat és máskor is szívesen részt vesznek hasonló klubnapköziben.

November

A közös program formája: Egészségügyi vetélkedő

A közös program felelőse: Kohári Ferencné, Hoblyák Tímea

Feladatok

1. Csapatnév választása
2. Válogatás
3. Puzzle
4. Évfolyamokra lebontott feladatok:
 1. osztály: színezés
 2. osztály: felismerés
 3. osztály: betűkirakó
 4. osztály: totó
5. Bekötött szemmel tisztálkodási eszközök felismerése.
6. Activity
7. Kifejezések gyűjtése

A vetélkedő során 6 csoport versengett egymással. Összetételüket tekintve vegyes korosztályú gyerekek alkották a csoportokat. Minden évfolyam kapott az életkori sajátosságoknak megfelelő feladatokat, így minden tanuló részt vehetett a versengésben. Minden csoport ért el helyezést és ennek megfelelően részesültek jutalomban.

December

A közös program formája: Adventi játszóház

A közös program felelőse: Zakhar Szabina

Foglalkozások:

1. Karácsonyi üdvözlőlap készítése, csomagolópapír és kartonlap felhasználásával.
Vezető: Kohári Ferencné
2. Asztali dísz készítése örökzöldekből
Vezető: Asztalosné Simon Szilvia
3. Díszmasni és grízkép készítése.
Vezetők: Vaskóné Bodnár Anikó
Doros Tünde
4. Karácsonyfadíszek készítése kartonból, színes papírból, ragasztással, grízes díszítéssel. Harang, csillag, angyal, fenyőfa, szív sablonból.
Vezető: Zakhar Szabina

A gyerekek egy helyszínen minimum 20 percet töltöttek el. Nagy örömmel fogadták, hogy munkáikat az otthoni fenyőfára illetve karácsonyi asztalra tehetik. A gyerekek zöme minden helyszínen járt. Munkáikhoz a szükséges anyagot nevelők biztosították.